

ombudsman
veřejný ochránce práv

SHRNUTÍ 2. čtvrtletí 2026

Zpráva pro PS

79,8% ✓ **PODNĚTY**

podnětů patřilo do působnosti ombudsmanky, a mohla se jimi tedy zabývat

správa na úseku zdravotnictví | 205

2509

podnětů doručených ve II. čtvrtletí 2026

sociální zabezpečení | 523

stavby a regionální rozvoj | 192

POSOUVÁME VĚCI

Zapojili jsme se do tvorby Úmluvy OSN o právech starších lidí

Nezávislému expertovi OSN jsme zaslali komplexní vyjádření o situaci starších lidí ohledně závislosti v České republice. Poukazujeme např. na zamykání klientů či nezákonné omezování v zařízeních.

Soudy v 78 % případů sahají k omezení svéprávnosti místo podpůrných opatření.

Upozornili jsme Ústavní soud na systémové nedostatky v dostupnosti sociálních služeb

Ústavnímu soudu jsme společně s dětským ombudsmanem popsali systémové selhání státu v péči o mladé lidi s poruchou autistického spektra a chováním náročným na péči. Kvůli chybějícím sociálním službám často nedobrovolně končí v psychiatrických nemocnicích. Tuto zátěž by měl nést primárně stát, nikoliv rodiny.

Aktuálně skládáme poradní orgány

Poradní orgán pro lidská práva se zaměří na ochranu základních práv obecně a bude spolupracovat s ombudsmankou. Poradní orgán pro práva lidí s postižením bude radit zástupci ombudsmanky při prosazování práv podle Úmluvy pro práva osob se zdravotním postižením.

Případy sexuálního obtěžování, které se dostanou před soud, jsou jen špičkou ledovce. Zmapovali jsme situaci v českém právním systému

Sexuální obtěžování na pracovištích zůstává z velké části skryté. Analýza dat z let 2015–2024 ukázala, že jen dva případy doputovaly až před soud. O něco více podnětů jsme dohledali ve svém archivu či v archivu Inspektorátu práce. Českému prostředí by prospělo lepší povědomí o problematice i změny v legislativě.

Kam napřeme síly:
Naše tři lidskoprávní priority jsou duševní zdraví, bydlení a péče o ohrožené děti

Společně s dětským ombudsmanem jsme pro období let 2027 až 2029 vytyčili tyto tři stěžejní oblasti ochrany lidských práv.

DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

BYDLENÍ

PÉČE O OHROŽENÉ DĚTI

Vzdělávali jsme a otevírali odbornou diskuzi

- Uspořádali jsme kulatý stůl Kontrolní činnost stavebních úřadů v právním prostředí stavebního zákona,
- seminář Posuzování zranitelnosti během prvotního prověřování,
- seminář Sexuální obtěžování na pracovišti,
- seminář Správa místních poplatků.

POMÁHÁME

Do role ombudsmanky vstupuji s vědomím, že za každým podnětem je konkrétní lidský příběh. Chci, aby lidé věděli, že u nás naleznou pochopení a odbornou pomoc.

Eva Kostolanská

Lázně nesmí pacientům s asistenčními psy účtovat tisíkové poplatky

„Váš asistenční pes může s vámi... ale jen z pokoje ke dveřím. A zpátky. A zadarmo to nebude.“ To uslyšela pacientka, která přijela do lázní. Za pobyt asistenčního psa zaplatila 14 tisíc korun, přestože doložila, že ho kvůli svému zdravotnímu stavu potřebuje. Dospěli jsme k závěru, že ji lázně znevýhodnily kvůli zdravotnímu postižení. Po našem doporučení přislíbily vrátit peníze a nastavit jasná pravidla pro podobné případy.

Obec ustoupila, manželé se dočkali vody z vodovodu

„Zaplatte 12 tisíc, a pak se můžeme bavit o vodě.“ Tak to fungovat nemá. Manželé chtěli připojit svůj dům k vodovodu, obec ale souhlas pod podmínkou zaplacením 12 000 Kč. Přitom pokud jsou splněné technické podmínky, zákon žádný finanční příspěvek nevyžaduje. Po našem zásahu se věc znovu otevřela a manželé jsou dnes připojeni i bez 12 tisíců korun

Chybný postup ČSSZ připravil muže o stovky tisíc korun. Po našem zásahu mu doplatila téměř 900 tisíc

Kvůli špatným informacím od úředníků si muž zvolil nevýhodné datum přiznání důchodu. Navíc mu Česká správa sociálního zabezpečení nesprávně přiznala pozdní (odložený) důchod, který se nezvyšoval, i když muž v penzi dál vydělával. Po našem zásahu ČSSZ své chyby uznala a důchod, který díky odpracovaným rokům výrazně vzrostl, muži doplatila. Jednorázově získal téměř 900 tisíc korun a dočkal se i odpovídajícího trvalého navýšení svého důchodu.